

สรุปการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

f สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร www.parliament.go.th Pr_ParliamentTH

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ

วันอังคารที่ 14 มกราคม 2568 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุม โดยมี นายมงคล สุระสัจจะ รองประธานรัฐสภา ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

- (1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ไม่มี)
- (2) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)
- (3) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

เรื่องด่วน

ร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นายพริษฐ์ วัชรสินธุ สมาชิกรัฐสภา เป็นผู้เสนอ

นายพริษฐ์ วัชรสินธุ สมาชิกรัฐสภา นำเสนอหลักการและเหตุผลต่อที่ประชุม ดังนี้ เหตุผล โดยที่ปัจจุบันกลไกที่เกี่ยวข้องกับการประชุมรัฐสภายังมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และเปิดกว้างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้นได้ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงการใช้ประโยชน์จากช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในการนัดประชุม การแจ้งนัดประชุม การเผยแพร่หนังสือนัดประชุม ระเบียบวาระการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเปิดให้สมาชิกรัฐสภามีสิทธิเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกรัฐสภามาทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่รัฐสภามีมติรับหลักการ การปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องกับกลไกที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และการยกเลิกบทบัญญัติที่ไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

สาระสำคัญของร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา

- 1) กำหนดชื่อเรียกของข้อบังคับว่า "ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่..) พ.ศ." (ร่างข้อ 1)
- 2) กำหนดวันมีผลใช้บังคับของข้อบังคับให้นับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างข้อ 2)
- 3) ปรับปรุงข้อความเกี่ยวกับการนัดประชุมรัฐสภา (ร่างข้อ 3)
- 4) ปรับปรุงข้อความเกี่ยวกับแจ้งการนัดประชุมรัฐสภา (ร่างข้อ 4)

สมาชิกรัฐสภา อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็น ดังนี้

5) ปรับปรุงข้อความเกี่ยวกับกรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นสมควรจะบรรจุเรื่องใดเพิ่มเติม
ในระเบียบวาระการประชุมรัฐสภา (ร่างข้อ 5)

6) ปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับญัตติที่ไม่ต้องมีผู้รับรอง (ร่างข้อ 6)

7) ปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรองญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ (ร่าง
ข้อ 7)

8) ปรับปรุงเงื่อนไขในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ (ร่างข้อ 8)

9) ยกเลิกหมวด 5 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (ร่างข้อ 9)

10) ปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างข้อ 10)

11) เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ (ร่างข้อ 11)

12) ยกเลิกหมวด 9 การพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรี (ร่างข้อ 12)

โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ดังต่อไปนี้ (1) แก้ไข
เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (2) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนัดประชุม
การแจ้งนัดประชุม การเผยแพร่หนังสือนัดประชุม ระเบียบวาระการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
และการที่ประธานรัฐสภาเห็นสมควรจะบรรจุเรื่องใดเพิ่มเติมในระเบียบวาระการประชุมรัฐสภา
(3) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และเงื่อนไข
ในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ (4) ยกเลิกบทบัญญัติที่ไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป

สำหรับเหตุผลที่เสนอร่างข้อบังคับการประชุมฉบับนี้ เพื่อเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามา
มีส่วนร่วมได้มากขึ้นในกระบวนการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยรัฐสภาในชั้นคณะกรรมการ
ปัจจุบันข้อบังคับการประชุมรัฐสภามีการกำหนดไว้ว่า หากรัฐสภามีการลงมติรับหลักการหรือเห็นชอบ
ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใดในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการที่จะถูกตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณารายละเอียดมาตรา
ของร่างดังกล่าวก่อนจะกล้านำมาเสนอต่อรัฐสภาในวาระที่สอง จะต้องประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภา
เท่านั้นโดยไม่ได้เปิดช่องให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกวุฒิสภาเสนอชื่อประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้เป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเข้ามาทำหน้าที่ในสัดส่วนของพรรคการเมืองหรือสัดส่วน
ของสมาชิกวุฒิสภาได้ เพื่อปลดล็อกเรื่องดังกล่าว จึงต้องแก้ไขบังคับเพื่อปลดล็อกและเปิดโอกาส
ให้พรรคการเมืองและสมาชิกวุฒิสภาสามารถเสนอชื่อบุคคลทั่วไปเข้ามาร่วมทำงานกับสมาชิกรัฐสภา
ในชั้นคณะกรรมการได้ โดยมีเหตุผลรองรับ 3 ประการ คือ 1. การปลดล็อกกติกาดังกล่าวจะทำให้
พรรคการเมืองและฝ่ายสมาชิกวุฒิสภาสามารถเสนอชื่อบุคคลที่เป็น สส. หรือ สว. เข้าไปทำหน้าที่
คณะกรรมการเพื่อช่วยทำให้กระบวนการพิจารณารัฐธรรมนูญมีความรอบคอบและรอบด้านมากขึ้น
2. การเปิดพื้นที่ดังกล่าวสอดคล้องกับกติกาที่ใช้กันอยู่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาร่างแก้ไข

พระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาได้กำหนดเอาไว้เป็นการเปิดช่องให้พรรคการเมืองและสมาชิกวุฒิสภาสามารถเสนอชื่อบุคคลที่ไม่ได้เป็น สว. เข้ามาเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณาร่างแก้ไขพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดที่สภาเห็นชอบในหลักการในวาระที่หนึ่งได้ ซึ่งเป็นกลไกที่หลายพรรคการเมืองใช้กันอยู่ในปัจจุบันที่มีการเสนอบุคคลที่ไม่ใช่เป็นสมาชิกรัฐสภาเข้าไปทำหน้าที่ในคณะกรรมการ ซึ่งบทบัญญัตินี้สอดคล้องกับกติกาและแนวทางการปฏิบัติที่ใช้กันอยู่ในชั้นของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอยู่แล้ว 3. คือการปลดล็อกดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอของหลายฝ่ายเกี่ยวกับกลไกของสภาร่างรัฐธรรมนูญการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ นอกจากนี้ยังจะเป็นการลดการใช้กระดาษและเพิ่มประโยชน์จากการใช้ช่องทางออนไลน์ ทำให้การนัดการประชุมและการส่งเอกสารทั้งหมดสามารถทำได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเป็นการยกเลิกบทบัญญัติในข้อบังคับการประชุมรัฐสภาที่ไม่ได้มีความจำเป็นอีกต่อไป

สมาชิกรัฐสภา อภิปรายสนับสนุนร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ดังนี้ เนื่องจากมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่มีความจำเป็นแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องยกเลิก และปรับปรุงให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น เช่น การดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ต้องคำนึงถึงด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์รวมถึงการดูแลข้อมูลความปลอดภัยส่วนตัวของสมาชิกรัฐสภาด้วย จึงเห็นด้วยที่จะแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนัดประชุม การแจ้งนัดประชุม การเผยแพร่หนังสือนัดประชุมระเบียบวาระการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการที่ประธานรัฐสภาเห็นสมควรจะบรรจุเรื่องใดเพิ่มเติมในระเบียบวาระการประชุมรัฐสภา

สำหรับประเด็นที่สมาชิกรัฐสภา อภิปรายกันอย่างกว้างขวางมีใน 2 ประเด็นคือ มาตรา 79 เป็นประเด็นที่เกี่ยวกับในการแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และเงื่อนไขในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมาธิการ และมาตรา 123 การพิจารณาในวาระที่สอง ให้ที่ประชุมรัฐสภาตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มีจำนวนไม่เกินสี่สิบห้าคน โดยให้ที่ประชุมตั้งกรรมาธิการจากรายชื่อที่สมาชิกรัฐสภาเสนอ กรรมาธิการต้องถูกตั้งจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ ซึ่งต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา และมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกรัฐสภา ให้ข้อสังเกตประเด็นที่มีการแก้ไขมาตรา 79 ประเด็นการพ้นจากตำแหน่งของกรรมาธิการนั้น โดยเฉพาะประเด็นการขาดสมาชิกภาพ ผู้เสนอมีเหตุผลอย่างไรเหตุใดเพราะกรรมาธิการมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาเรื่องสำคัญ หากให้ผู้ขาดสมาชิกภาพหรือพ้นจากสมาชิกภาพ สามารถดำรงตำแหน่งกรรมาธิการได้ อาจจะไม่สง่างาม เพราะการพ้นจากสมาชิกภาพคือ

เป็นผู้ที่ทำผิดอย่างร้ายแรง จึงไม่สมควรให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการธิการโดยเฉพาะในการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญของประเทศ

สำหรับมาตรา 123 โดยเฉพาะมาตรา 123/1 สมาชิกวุฒิสภา ให้ข้อคิดเห็นประเด็นเกี่ยวกับการเปิดพื้นที่ให้บุคคลภายนอกเข้ามาทำหน้าที่กรรมการในการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญนั้น ตัวแทนกรรมการที่ไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) หรือ สมาชิกวุฒิสภา (สว.) เข้ามาทำหน้าที่เข้ามาเป็นกรรมการ อาจจะลดทอนกลไกการถ่วงดุลและการคัดค้านจาก สว. และ สส. ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะแท้จริงแล้วสมาชิกวุฒิสภาเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยอยู่แล้ว การแก้ไขที่เสนอเข้ามานั้นไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ การตั้งคณะกรรมการต้องคำนึงถึงโครงสร้างความสมดุลในคณะกรรมการด้วย และตัวแทนจากประชาชนที่จะเข้ามาทำหน้าที่ควรเป็นไปด้วยความโปร่งใส ไม่เป็นตัวแทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มผู้สนับสนุนทางการเมืองของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง กรรมการควรเป็นตัวแทนจากสมาชิกวุฒิสภาเป็นกรรมการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด เพราะสมาชิกวุฒิสภาเป็นตัวแทนของประชาชนที่มาจากทางเลือกตั้งของประชาชน และประชาชนเองมีช่องทางในการใช้สิทธิตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และมีส่วนร่วมทางการเมืองได้หลายช่องทางอยู่แล้ว และการตั้งคณะกรรมการควรเป็นไปตามมาตรา 129 และมาตรา 256 ของรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติไว้

นอกจากนี้ สมาชิกวุฒิสภา อภิปรายสนับสนุนประเด็นการให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกวุฒิสภาเป็นกรรมการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญว่า เป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ ควรมีสิทธิในการใช้อำนาจในการแก้ไขปัญหาของประเทศด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไม่ใช่เพียงแค่การออกไปเลือกตั้ง แต่ควรให้ประชาชนมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วยการเป็นกรรมการในการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญวาระ 2 ด้วย เพราะอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน และประชาธิปไตยไม่ได้เกิดขึ้นเพียง 4 วินาที ด้วยการออกไปเลือกตั้ง การแก้ไขร่างข้อบังคับการประชุมครั้งนี้ เพื่อลบล้างคำครหาประชาธิปไตย 4 วินาที เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการพิจารณากฎหมายหลักที่เป็นเข็มทิศของประเทศ ถือเป็นความก้าวหน้าสำคัญในระบอบประชาธิปไตยไทย เปิดกว้างให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการออกแบบรัฐธรรมนูญและมีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง และได้รัฐธรรมนูญที่มีความยึดโยงกับประชาชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งในหลายประเทศก็ได้ดำเนินการเช่นนี้ เช่น ประเทศไอซ์แลนด์ เวเนซุเอลา ใต้หวัน เป็นต้น เพราะรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องที่ยึดโยงกับทุกคน ควรเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกที่เป็นประชาชนได้เข้ามาทำหน้าที่ในกรรมการด้วย เพื่อให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นไปตามความมุ่งหมายของประชาชน และผู้ที่ขาดสมาชิกภาพคือผู้ที่ถูกตัดสิทธิทางการเมือง แต่ไม่ได้ถูกตัดสิทธิความเป็นพลเมือง และพี่น้อง

ประชาชนที่เข้าจะมาทำหน้าที่คือผู้ที่มีความรู้ความสามารถ จึงสามารถทำหน้าที่กรรมาธิการได้ เพราะประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริง ประชาชนเป็นผู้เลือกสมาชิกรัฐสภา จึงควรให้ประชาชน มีสิทธิในการพิจารณาและแก้ไขกฎหมายสูงสุดของประเทศ ด้วยการเข้ามาเป็นกรรมาธิการ ในการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญ

เมื่อสมาชิกรัฐสภาอภิปรายเสร็จสิ้นแล้ว และผู้เสนอร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภาฯ อภิปรายสรุปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประธานฯ ตรวจสอบองค์ประชุม เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ที่ประชุม มีมติรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 415 เสียง และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณา จำนวน 18 คน กำหนดระยะเวลาแปรญัตติ 15 วัน

(4) เรื่องที่ค้างพิจารณา (ไม่มี)

(5) เรื่องที่เสนอใหม่ (ไม่มี)

(6) เรื่องอื่น ๆ

นัดประชุมคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมฯ นัดแรก ในวันพฤหัสบดีที่ 16 มกราคม 2568 เวลา 13.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา

จากนั้น ประธานฯ สั่งปิดการประชุม เวลา 13.21 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 13.21 นาฬิกา
